Hukuk Bölümü 2009/219 E. , 2010/79 K.

- 2918 sayılı Yasa'nın 48/5. maddesine aykırılık nedeniyle Savcı tarafından verilen idari yaptırım kararının kaldırılması istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi

  - TÜRK CEZA KANUNU (5237) Madde 52

"İçtihat Metni"

Davacı : F.D.

Davalı : Balıkesir Cumhuriyet Başsavcılığı & Balıkesir Valiliği

O L A Y : Balıkesir Cumhuriyet Başsavcılığının 19/07/2007 tarihli, Kabahat Defteri No: 2007/1126, Karar Numarası: 2007/1126 sayılı İdari Yaptırım Karar Tutanağı ile daha önce iki kez alkollü araç kullandığı tespit edilen davacının; 3. kez alkollü olarak araç kullanmak suretiyle 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa aykırı hareket ettiği nedeniyle Yasa'nın 48/5. maddesinde öngörülen 6 ay hafif hapis cezasının, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 52. maddesi gereğince, günlüğü 20,00YTL hesabıyla paraya çevrilerek 3.600,00 YTL idari para cezası ile cezalandırılmasına; karar kesinleştiğinde, sürücü belgesinin 5 yıl süre ile geri alınması için Balıkesir Sulh Ceza Mahkemesine talepte bulunulmasına karar verilmiştir.

İdari Yaptırım Karar Tutanağının, "Deliller" kısmında; Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğünün 12.7.2007 tarih ve 64072/719 sayılı üst yazısına ekli G-096873 seri no.lu suç tutanağı ve eklerine yer verilmiştir.

Davacı, idari para cezası ve ehliyetin geri alınması ile ilgili verilen idari yaptırım kararının iptali istemiyle adli yargı yerinde itirazda bulunmuştur.

BALIKESİR 2. SULH CEZA MAHKEMESİ; 30.10.2008 gün ve D.İş No:2007/111, K.No:2008/99 sayı ile, başvuranın Mahkemelerine vermiş olduğu dilekçesi ile, hakkında 15.02.2006 – 30.01.2007 – 11.07.2007 tarihlerinde alkollü araç kullanırken yakalandığından bahisle 2918 sayılı Yasanın 48/5 maddesi, 5237 sayılı yasanın 52. maddesi gereği neticeten 3600,00 YTL idari para cezası ile cezalandırılmama konusu kısmında belirttiği idari yaptırım kararı tutanağı ile karar verildiğini, bu kararın ve verilen cezanın yerinde olmadığını, zira idari yaptırım kararı tutanağında belirtilen tarihlerde alkollü araç kullanma nedeni ile yakalandığından bahisle ve 1 yıldan az süre içerisinde 3. ihlalin yapıldığından söz edildiğini, her ne kadar isnat öyle ise de tarafından 15.02.2006 ve 30.01.2007 tarihli ihlaller ile ilgili iddialar üzerine yapılmış olan işlemlerin usul ve yasaya uygun bulunmaması nedeni ile Bursa İdare Mahkemesinde dava açılmış ve Bursa 1. İdare Mahkemesinin 2007/608 esas 2007/1230 karar sayılı kararı ile davanın süresinde açılmadığı kararına bağlandığını, ancak davanın süresinde açıldığı iddia ve görüşünde bulunduğu için bu karara karşı Danıştay'a temyiz yoluna gidildiğini, henüz kesinleşmemiş bir karar olduğunu, Bursa 1.İdare Mahkemesinin 2007/608 esas 2007/1230 karar sayılı kararı ve bu karara karşı temyiz layihasının ekte sunulduğunu, yine 11.07.2007 tarihli alkollü araç kullanması ile ilgili olayda da alkollü araç kullanmadığından dolayı kendisini hastaneye göndermeleri isteğinde bulunduğunu, ret edilen talebi karşısında idarenin yapmış olduğu haksızlık üzerine Balıkesir İdare Mahkemesine 2007/24 esas ile dava açıldığını ve bu istemin de 11.07.2007 tarihinde düzenlenen suç tutanağına dayalı tasarrufun iptali ve yürütmenin durdurulmasının talep edildiğini, bununla ilgili olarak davanın devam ettiğini, mahkemenin ara kararı ile idareden gerekli bilgi ve belgeleri istediğini, bununla ilgili ara kararını ekte sunduğunu, isnat edilen suçların kesinleşmemiş ve davaya konu olmuş bulunması nedeni ile sanki sabitmiş gibi idari para cezası ve ehliyetin geri alınması ile ilgili verilen yaptırım kararının iptalini talep ettiğini bildirdiği; 2918 sayılı yasanın 112. maddesinde "sürücü belgelerinin geçici olarak geri alınması hariç olmak üzere, bu konudaki hafif para cezasını veya bununla birlikte hafif hapis cezasını, belgelerin geri alınması ve iptali veya iş yerlerinin kapatılması cezasını gerektiren suçlarla ilgili davalara trafik mahkemelerinde, bunların bulunmadığı yerlerde yetki verilen Sulh Ceza Mahkemelerinde bakılır" denildiği; buna göre başvuranın sürücü belgesine el konulmasına ilişkin idari yaptırım kararına itirazına idari yargı yerinde bakılmasının gerektiği; Uyuşmazlık Mahkemesinin 2006/7-27 sayılı kararının bu hususta emsal olduğu; kararda trafik ceza tutanağı ile sürücü belgesi geri alma tutanağının iptali istemi ile ilgili olarak Ankara 5. İdare Mahkemesine açılan davada görevsizlik kararı verilmesi üzerine Ankara 9. Sulh Ceza Mahkemesinin de görevsizlik kararı vermesi sonucu doğan olumsuz görev uyuşmazlığında 2918 sayılı yasının 112. maddesine atıf yapılarak aynı yasanın 116. maddesi kapsamında araç tescil plakasına göre düzenlenenler dışında trafik zabıtasınca uygulanan idari para cezalarına karşı açılan davaların göreve ilişkin genel ilkelere göre idari yargının görev alanında bulunduğu belirtilerek Ankara 5. İdare Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmiş olduğu; her ne kadar alkollü araç kullanmak kabahatinden dolayı idari para cezası içeren Balıkesir Cumhuriyet Başsavcılığının 2007/1126 kabahat sayılı idari yaptırım karar tutanağına ilişkin itiraza bakmak görevi normal koşullarda mahkemelerine ait ise de, 5326 Sayılı Kabahatler Kanununa 5560 Sayılı yasa ile eklenen 27/8. fıkrası gereğince, iki işlemin aynı kişiyle ve aynı olayla ilgili olması nedeniyle bu başvurunun da idari yargı yerinde çözümlenmesinin gerektiği; bu nedenle mahkemelerinin uyuşmazlığa bakmakta görevsiz olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş ve bu karar kesinleşmiştir.

Davacı bu kez, Balıkesir Cumhuriyet Başsavcılığı Kabahatler Bürosunun İdari Yaptırım Karar Tutanağı ile kabahat defterinin 2007/1126 no.sunda kayıtlı, 2007/1126 karar numaralı kararının iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

BALIKESİR İDARE MAHKEMESİ; 27.2.2009 gün ve E: 2009/133, K: 2009/229 sayı ile davanın, davacı tarafından, 3. kez alkollü araç kullandığından bahisle 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 52. maddesi gereği, 3.600,00.-YTL idari para cezası ile cezalandırılmasına ilişkin Balıkesir Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2007/1126 kabahat sayılı idari yaptırım karar tutanağının iptali istemiyle açıldığı; 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Alkollü İçki, Uyuşturucu veya Keyif Verici Maddelerin Etkisi Altında Araç Sürme Yasağı" başlıklı 48. maddesinin 6. fıkrasında; Yönetmelik ile belirtilen miktarların üzerinde alkollü araç kullandığı üç veya üçten fazla kez tespit edilen sürücülerin, sürücü belgelerinin beş yıl süreyle geri alınacağı ve altı aydan aşağı olmamak üzere hafif hapis cezası ile birlikte 532 600 000 lira hafif para cezası ile cezalandırılacaklarının hüküm altına alındığı; aynı Kanun'un "Bu Kanundaki Suçlarla ilgili Davalara Bakacak Mahkemeler ve Yetkileri" başlıklı 112. maddesinin 1. fıkrasında ise; Sürücü belgelerinin geçici olarak geri alınması hariç olmak üzere bu Kanundaki; hafif para cezasını veya bununla birlikte hafif hapis cezasını, belgelerin geri alınması ve iptali veya işyerlerinin kapatılması cezasını gerektiren suçlarla ilgili davalara trafik mahkemelerinde, bunların bulunmadığı yerlerde yetki verilen sulh ceza mahkemelerinde bakılacağının hükme bağlandığı; 5326 sayılı Kabahatler Kanun'unun 3. maddesinde, bu Kanunun idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, genel hükümlerinin ise idari para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bu tür fiiller hakkında uygulanacağı düzenlenmesine, 27/1. maddesinde de idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliğini veya tefhimi tarihinden itibaren engeç 15 gün içinde Sulh Ceza Mahkemesine başvurulabileceği, bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararının kesinleşeceği hükmüne yer verilmiş olduğu; 5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Sekli Hakkında Kanun'un "Hafif Hapis ve Hafif Para Cezalarının İdari Para Cezasına Dönüştürülmesi" başlıklı 7. maddesinin 1. fıkrasında, Kanunlarda, "hafif

hapis" veya "hafif para" cezası olarak öngörülen yaptırımların, idari para cezasına dönüştürüldüğü, aynı maddenin 4. fıkrasında ise, bu madde hükmüne göre idari para cezasına karar vermeye Cumhuriyet savcısının yetkili olduğunun belirtildiği; dava dosyasının incelenmesinden, 3. kez alkollü olarak araç kullandığı tespit edilen davacının davaya konu Balıkesir Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2007/1126 kabahat sayılı idari yaptırım karar tutanağı ile 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48. maddesinin 5. fıkrası hükmü uyarınca altı ay hafif hapis cezası ile cezalandırıldığı, söz konusu altı ay hafif hapis cezasının da 5238 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 52. maddesi gereği günlüğü 20,00.-YTL'den hesaplanmak suretiyle 3.600,00.-YTL idari para cezasına çevrildiğinin anlaşıldığı; olayda, dava konusu idari yaptırım kararının alkollü araç kullanmaktan bahisle uygulanan para cezası değil, davacıya verilen altı ay hafif hapis cezasının para cezasına çevrilmesine ilişkin olması, söz konusu kararın Balıkesir Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından alınması ve yargısal nitelikte bulunması nedeniyle savcılıkça verilen idari yaptırım kararının ancak kendi yargı düzeni içerisinde itiraza tabi olacağı, ayrıca adli yargı yerince verilen yargısal nitelikteki bir kararın idari yargı mahkemelerince incelenemeyeceği yolundaki genel hukuk kaidesi ve söz konusu kararlara karşı idari yargı merciinde itiraz olanağı bulunduğuna dair açık bir yasal düzenleme bulunmaması karşısında, uyuşmazlığın çözümünde itiraz mercii olarak Adli Yargı Mahkemelerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 15/1-a maddesi uyarınca davanın Görev Yönünden Reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mustafa KICALIOĞLU, Mahmut BİLGEN, Habibe ÜNAL, Nüket YOKLAMACIOĞLU, Muhittin KARATOPRAK ve Gürbüz GÜMÜŞAY'ın katılımlarıyla yapılan 05.04.2010 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME : Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulu'nun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı İlke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkumiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. İdari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi gerektiği..." açıkça belirtilmiştir. Bu durum gözetildiğinde, olay bölümünde yazılı başvuru konusu görev uyuşmazlığının Hukuk Bölümünde incelenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

Adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece, adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ : Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ ile Danıştay Savcısı Mehmet AKKAYA'nın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ :

Dava, 2918 sayılı Yasa'nın 48/5. maddesine aykırılık nedeniyle Savcı tarafından verilen idari yaptırım kararının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

13.10.1983 tarih ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48. maddesinin beşinci fıkrasında (Değişik: 8/1/2003 - 4785/3 md), "Yönetmelik ile belirtilen miktarların üzerinde alkollü araç kullandığı tespit edilen sürücülerin, suçun işlendiği tarihten itibaren geriye doğru beş yıl içinde; birinci defasında sürücü belgeleri altı ay süreyle geri alınır ve haklarında 265 300 000 lira para cezası uygulanır. İkinci defasında sürücü belgeleri iki yıl süreyle geri alınır ve haklarında 332 600 000 lira para cezası uygulanır ve bu sürücüler Sağlık Bakanlığınca, esas ve usulleri Sağlık ve İçişleri Bakanlıklarınca çıkarılacak yönetmelikte gösterilen sürücü davranışlarını geliştirme eğitimine tabi tutulurlar, eğitimi başarıyla tamamlayanların belgeleri süresi sonunda iade edilir. Üç veya üçten fazlasında ise, sürücü belgeleri beş yıl süreyle geri alınır ve altı aydan aşağı olmamak üzere hafif hapis cezası ile birlikte 532 600 000 lira hafif para cezası uygulanır. Ayrıca, psiko-teknik değerlendirme ve psikiyatri uzmanı muayenesine tabi tutulurlar. Bu değerlendirme ve muayene sonrasında uygun görülenlere, geri alma süresi sonunda sürücü belgeleri iade edilir. Psiko-teknik değerlendirme ve psikiyatri uzmanı muayenesinin yapılmasına dair esas ve usuller yönetmelikte gösterilir" hükmü yer almış; 112. maddesinde(Değişik birinci fıkra : 8/3/2000 - 4550/2 md.), sürücü belgelerinin geçici olarak geri alınması hariç olmak üzere bu Kanundaki; hafif para cezasını veya bununla birlikte hafif hapis cezasını, belgelerin geri alınması ve iptali veya işyerlerinin kapatılması cezasını gerektiren suçlarla ilgili davalara trafik mahkemelerinde, bunların bulunmadığı yerlerde yetki verilen sulh ceza mahkemelerinde bakılacağı belirtilmiştir.

4/11/2004 gün ve 5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un "Hafif hapis ve hafif para cezalarının idari para cezasına dönüştürülmesi" başlığını taşıyan 7. maddesinde (Değişik: 11/5/2005 – 5349/3 md.), "(1) Kanunlarda, "hafif hapis" veya "hafif para" cezası olarak öngörülen yaptırımlar, idari para cezasına dönüştürülmüştür. İdari para cezasının hesaplanmasında 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 52 nci maddesi hükümleri uygulanır. İlgili kanunda "hafif hapis" cezasının üst sınırının belirtilmediği hallerde, idari para cezasının hesaplanmasında esas alınacak gün sayısının üst sınırı, yediyüzotuzdur.

(2) Kanunlarda, "hafif hapis cezası" ile "hafif para cezası"nın seçimlik olarak veya birlikte öngörüldüğü hallerde, idari para cezası yaptırımının belirlenmesinde "hafif hapis cezası" esas alınır.

(3) Kanunlarda, sadece "hafif para cezası"nın öngörüldüğü ve cezanın alt veya üst sınırının belirtilmediği hallerde, idari para cezası, yüzyirmimilyon Türk Lirasından az, onsekizmilyar Türk Lirasından fazla olamaz.

(4) Bu madde hükmüne göre idari para cezasına karar vermeye Cumhuriyet savcısı yetkilidir" hükmüne yer verilmiştir.

30.3.2005 gün ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Cumhuriyet savcısının karar verme yetkisi" başlığını taşıyan 23. maddesinde, "(1) Cumhuriyet savcısı, kanunda açıkça hüküm bulunan hallerde bir kabahat dolayısıyla idarî yaptırım kararı vermeye yetkilidir.

(2) Bir suç dolayısıyla başlatılan soruşturma kapsamında bir kabahatin işlendiğini öğrenmesi halinde Cumhuriyet savcısı durumu ilgili kamu kurum ve kuruluşuna bildirebileceği gibi, kendisi de idarî yaptırım kararı verebilir.

(3) Soruşturma konusu fiilin kabahat oluşturduğunun anlaşılması halinde Cumhuriyet savcısı bu nedenle idarî yaptırım kararı verir. Ancak, bunun için ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından idarî yaptırım kararı verilmemiş olması gerekir" denilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, Balıkesir İl Emniyet Müdürlüğünün 12.7.2007 tarih ve 64072/719 sayılı üst yazısına ekli G-096873 seri no.lu suç tutanağı ve eklerine istinaden, Balıkesir Cumhuriyet Başsavcılığının 19/07/2007 tarihli, Kabahat Defteri No: 2007/1126, Karar Numarası: 2007/1126 sayılı İdari Yaptırım Karar Tutanağı ile daha önce iki kez alkollü araç kullandığı tespit edilen şüphelinin/davacının; 3. kez alkollü olarak araç kullanmak suretiyle 2918 sayılı Yasaya aykırı hareket ettiği nedeniyle Yasa'nın 48/5. maddesinde öngörülen altı ay hafif hapis cezasının, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 52. maddesi gereğince, günlüğü 20,00YTL hesabıyla paraya çevrilerek 3.600,00YTL idari para cezası ile cezalandırılmasına; karar kesinleştiğinde, sürücü belgesinin 5 yıl süre ile geri alınması için Balıkesir Sulh Ceza Mahkemesine talepte bulunulmasına karar verildiği anlaşılmıştır.

30.3.2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesini değiştiren 6.12.2006 günlü, 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesinde " (1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır." denilmiştir.

19.12.2006 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeye göre, Kabahatler Kanunu'nun; idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

İncelenen uyuşmazlıkta, 11.5.2005 gün ve 5349 sayılı Kanun ile değişik 5252 sayılı Kanun'un 7. maddesi ile, Kanunlarda, hafif hapis veya hafif para cezası olarak öngörülen yaptırımlar idari para cezasına dönüştürüldüğünden, davacıya, 3. kez alkollü araç kullandığından bahisle 2918 sayılı Kanun'un 48/5. maddesi uyarınca altı ay hafif hapis cezası karşılığında 3.600,00YTL idari para cezası ve karar kesinleştiğinde, sürücü belgesinin 5 yıl süre ile geri alınması için Balıkesir Sulh Ceza Mahkemesine talepte bulunulmasına karar verilmiştir.

Bu durumda, 5349 sayılı Kanun ile değişik 5252 sayılı Kanun'un 7. ve 5326 sayılı Kanun'un 23. maddesine dayanılarak Savcı tarafından davacıya verilen idari para cezasının, 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu ve Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326

sayılı Kanun hükümleri dikkate alınacağından, davanın idari para cezasına karşı açılan kısmının görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Diğer taraftan, aynı idari yaptırım kararıyla, para cezası kararı kesinleştiğinde; sürücü belgesinin 5 yıl süre ile geri alınması için Balıkesir Sulh Ceza Mahkemesine talepte bulunulmasına da karar verildiği görülmektedir.

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Cumhuriyet Savcısının Karar Verme Yetkisi" başlıklı 23. maddesinde, "(1) Cumhuriyet savcısı, kanunda açıkça hüküm bulunan hallerde bir kabahat dolayısıyla idari yaptırım kararı vermeye yetkilidir. (2) Bir suç dolayısıyla başlatılan soruşturma kapsamında bir kabahatin işlendiğini öğrenmesi halinde Cumhuriyet savcısı durumu ilgili kamu kurum ve kuruluşuna bildirebileceği gibi, kendisi de idari yaptırım kararı verebilir. (3) Soruşturma konusu fiilin kabahat oluşturduğunun anlaşılması halinde Cumhuriyet savcısı bu nedenle idari yaptırım kararı verir. Ancak, bunun için ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından idari yaptırım kararı verilmemiş olması gerekir."; "Başvuru Yolu" başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrasında, "idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir", 6. fıkrasında, "(Ek fıkra: 6.12.2006 - 5560 S.K.34.md) Soruşturma konusu fiilin suç değil de kabahat oluşturduğu gerekçesiyle idarî yaptırım kararı verilmesi halinde; kovuşturmaya yer olmadığı kararına itiraz edildiği takdirde, idarî yaptırım kararına karşı başvuru da bu itiraz merciinde incelenir, 8. fıkrasında "İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür." denilmiştir.

Uyuşmazlık Mahkemesince, sürücü belgesinin geri alınmasına ilişkin idarece tesis edilen işlemlerle ilgili olarak; 2918 ve 5326 sayılı Kanunlar uyarınca; sürücü belgesinin geçici olarak geri alınmasına ilişkin işlemlerin ayrıntılı idari kurallarla düzenlendiği, 2918 sayılı Kanun'un 112. maddesinde sürücü belgesinin geçici olarak geri alınması hususunun trafik ve sulh ceza mahkemelerinin görevine dahil edilmediği, aynı şekilde 5326 sayılı Kanun'un 19. maddesinde de ehliyetin belirli bir süre için geri alınmasına ilişkin hükümlerin geçici istisnalar içinde sayıldığı hususu da dikkate alındığında; sürücü belgesinin geçici olarak geri alınmasına ilişkin davaya bakma görevinin idare mahkemesine ait olduğu kabul edilmektedir.

Ancak, Kabahatler Kanununun 23. ve 27.maddeleri birlikte incelendiğinde; belli şartlar altında Cumhuriyet Savcıları'na da idari yaptırım kararı verebilme yetkisinin tanındığı, özellikle soruşturma konusu fiilin kabahat oluşturduğunun anlaşılması halinde Cumhuriyet savcısının ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından idari yaptırım kararı verilmemiş olması koşuluyla idari yaptırım kararı verebileceği, bu karara karşı kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabileceği, Cumhuriyet Savcısının, soruşturma konusu fiilin suç değil de kabahat oluşturduğu gerekçesiyle idarî yaptırım kararı vermesi halinde, kovuşturmaya yer olmadığı kararına itiraz edildiği takdirde, idarî yaptırım kararına karşı başvurunun da bu itiraz merciinde inceleneceği anlaşılmaktadır.

Buna göre, dava konusu olayda; idari yaptırım kararının idari makam ve mercilerce değil, soruşturma konusu fiil kabahat olarak değerlendirilerek Cumhuriyet Başsavcılığı'nca verildiği gözetildiğinde, kararın idari işlemden çok, yargısal nitelikte bir yetkinin kullanılması sonucu verilen ceza niteliğini taşıdığı anlaşıldığından, davanın buna ilişkin kısmının çözümünün de, Kabahatler

Kanununu hükümleri uyarınca adli yargı yerine ait olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Sulh Ceza Mahkemesince verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Balıkesir 2. Sulh Ceza Mahkemesi'nce verilen 30.10.2008 gün ve D. İş No:2007/111, K.No:2008/99 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 05.04.2010 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.